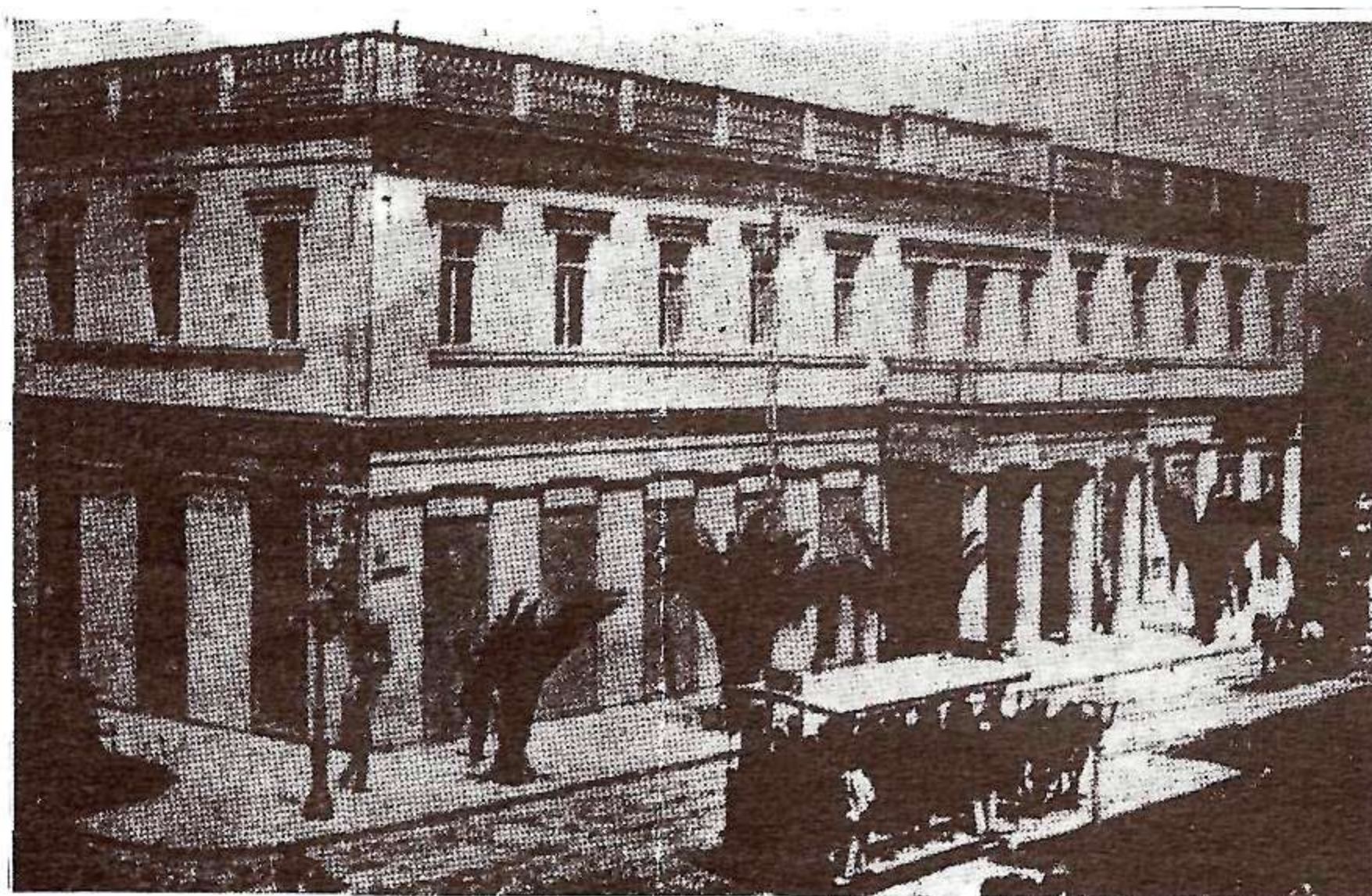

BIBΛIOΘΗΚΕΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΘΗΝΑΣ

**80.000 τόμοι
περιμένουν
τους αναγνώστες.....**

Ο Σεπτέμβριος του '86 με την μεταστέγαση της Δημοτικής Βιβλιοθήκης στον 2ο όροφο του Παλαιού Δημαρχειακού Μεγάρου αποτελεί ένα νέο σταθμό στην ιστορία της Βιβλιοθήκης. Ιστορίας που είναι δεμένη με την πορεία της πόλης μας απ' την ίδρυση του Ελληνικού Κράτους. Λίγοι Αθηναίοι δυστυχώς, γνωρίζουν ότι η Δημοτική Βιβλιοθήκη της Αθήνας είναι ένα απ' τα πιο παλιά από ίδρυσης του Νεοελληνικού Κράτους, πνευματικό κύτταρο του τόπου μας. Και βέβαια δεν αρκεί να γίνει γνωστή η ιστορία της Δημοτικής Βιβλιοθήκης για να αποκτήσει πάλι τη ζωντάνια και τη λειτουργικότητά της.

Χρειάζεται πολλή δουλειά και δαπάνες έτσι ώστε όχι μόνο να εκσυγχρονιστεί αλλά να μπει σε μια πορεία σαν βιβλιοθήκη του 2.000.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ...

Όμως ποια είναι η πορεία της Δημοτικής Βιβλιοθήκης της Αθήνας μέσα στα χρόνια; Αξίζει να έρθει στην επιφάνεια αυτή η ιστορία γιατί παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον, όχι μόνο για τον κόσμο της ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ αλλά και γενικότερα για τους πολίτες της Αθήνας.

— 1835. Δημοτικές εκλογές στην Αθήνα και παρ' όλο ότι πλειοψηφεί ο Δ. Καλλιφορνάς, δήμαρχος διορίζεται ο Ειρηνοδίκης Αττικής Ανάργυρος Πετράκης με Βασιλικό Διάταγμα. Αιτία;

Το νεαρό της ηλικίας του Δ. Καλλιφορνά!

Πρώτη φροντίδα του Α. Πετράκη η ίδρυση Δημοτικής Βιβλιοθήκης ταυτόχρονα με την ίδρυση Δημοτικού σχολείου στην Πλάκα.

Ορίζει χρηματικό ποσό για αγορά βιβλίων, ενώ παράλληλα αναπτύσσει δραστηριότητα στην κατεύθυνση εξεύρεσης δωρητών. Πρώτος δωρητής ο Αγαθόφρονας Νικολόπουλος, όπως μαρτυρεί η ευχαριστήριος επιστολή της εποχής γραμμένη από τον Α. Πετράκη.

Όμως είτε ο αναλφαθητισμός είτε η λογική ότι το βιβλίο είναι ενασχόληση για ολίγους, χρειάζονται να περάσουν 100 ολόκληρα χρόνια για να αποδοθεί στο κοινό η χρήση της βιβλιοθήκης.

— 1936 λοιπόν και η Δημοτική Βιβλιοθήκη στους Αθηναίους...

Ο Γεώργιος Βλάχος πουλάει τη βιβλιοθήκη του πατέρα του Άγγελου Βλάχου (7.000 τίτλοι) και φτιάχνεται ο πρώτος πυρήνας της Δημοτικής Βιβλιοθήκης της Αθήνας. Αξίζει να

Ένα πολιτιστικό μέσο

Ενας μακρόχρονος και επίμονος σχεδιασμός της παρούσας Δημοτικής Αρχής και ιδιαίτερα του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Αθηναίων δημιούργησε ένα σημαντικότερο έργο στην Αθήνα: ΤΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

Σαν συνιστώσα μιας πολυεπίπεδης κίνησης για την κοινωνική και πολιτιστική ανασυγκρότηση της πρωτεύουσας θα αποτελέσει ένα πολιτιστικό μέσο που θα παρέχει σ' όλους τους δημότες - χρήστες κάθε μορφή γνώσης πληροφόρησης και τεκμηρίωσης σ' όλους τους τομείς του πνεύματος, της επιστήμης και της τέχνης: λογοτέχνια (ελληνική και ξένη), νομικές, πολιτικές, θετικές επιστήμες (ιατρική, χημεία, μαθηματικά), τέχνη, θεολογία, ιστορία, φιλοσοφία, ψυχολογία, γεωγραφία, αρχαίοι «κλασσικοί», λεξικά και εγκυκλοπαίδειες (ελληνικές, ξενόγλωσσες).

Ακόμα το Τμήμα Δωρεών με σπάνια και πολύτιμα βιβλία, τα Αρχαία Εφημερίδια και Περιοδικών παρέχουν «υλικό» μέγιστης εθνικής, ιστορικής και πολιτισμικής αξίας.

Σ' ένα χώρο 1.200 τ.μ. με νέα οργάνωση, χρησιμοποιώντας το ταξινόμικό σύστημα DEWEY και λειτουργική ευχέρεια, κάθε δημότης θα μπορεί να χρησιμοποιεί το σύστημα «του εσωτερικού δανεισμού» στα αναγνωστήρια της Δημοτικής Βιβλιοθήκης ή «του εξωτερικού δανεισμού», αργότερα. Τα άμεσα σχέδια για την ολοκλήρωση μιας άρτιας και σύγχρονης Δημοτικής Βιβλιοθήκης «ανοικτής» στις εξελίξεις και τα τεχνολογικά μέσα του καιρού μας προβλέπουν:

- Εκθέσεις βιβλίων πάνω σε επίκαιρα θέματα της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής με την παρουσία συγγραφέων και εκδοτών για την άμεση επαφή τους με το κοινό.
- Δημιουργία κινητών δανειστικών βιβλιοθηκών στις συνοικίες της Αθήνας.
- Δημιουργία παιδικού τμήματος σε ιδιαίτερο χώρο της Δημοτικής Βιβλιοθήκης με κατάλληλη διακόσμηση και εξειδικευμένο προσωπικό για τους μικρούς αναγνώστες.
- Έκδοση τριμήνου ή εξάμηνου ενημερωτικού δελτίου για την ενημέρωση των δημοτών σχετικά με τις νέες εκδόσεις.
- Ειδικό τμήμα πληροφοριών και τεκμηρίωσης πάνω σε θέματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος (Παιδεία, Οικονομία, Τοπική Αυτοδιοίκηση κλπ.).
- Τμήμα Οπτικοακουστικών Μέσων με δισκοθήκη ελληνικής και ξένης μουσικής για επιτόπου ακρόαση και δανειστική στο μέλλον. Επίσης χρήση VIDEO και προβολές διαφανειών για ενημέρωση πάνω σε επίκαιρα κοινωνικά θέματα που θα συνοδεύονται με «ανοικτές συζητήσεις».
- Τμήμα συντήρησης του υλικού, με στοιχειώδη τυπογραφικά, φωτογραφικά και βιβλιοδετικά μηχανήματα καθώς και ειδικό προσωπικό.

σημειωθεί εδώ, δείγμα εποχής ('36) ότι τα βιβλία αυτά πάλι είναι για λίγους, μια και ένα μεγάλο μέρος της αγοράς αυτής αποτελείται από ξενόγλωσσα βιβλία. Βέβαια η Βιβλιοθήκη του Άγγελου Βλάχου περιείχε πολλές σπάνιες εκδόσεις, που σαν πηγές βοήθησαν και βοηθούν πολλές γενιές ερευνητών.

- 1943 και ο Γ. Χαριτάκης κληροδοτεί στη Δημοτική Βιβλιοθήκη την προσωπική του Βιβλιοθήκη (3.500 τόμοι).

Στα χρόνια που έρχονται ο Δ. Καμπούρογλου με 780 τόμους και ο Ηλίας Τσιριμώκος με 3.500 τόμους έρχονται να προστεθούν στους δωρητές της Βιβλιοθήκης, ενώ παράλληλα είτε με αγορές είτε με κατά νόμο προσφορές στη δεκαετία του '70 οι τίτλοι είναι περίπου 35.000. Για να φτάσουμε σήμερα περίπου στους 55.000 τίτλους, με παράλληλη λειτουργία αξιόλογου αρχείου τύπου καθώς και αρχείου περιοδικών.

Ξεχωριστό ενδιαφέρον παρουσιάζει η «ταλαιπωρία» της Δημοτικής Βιβλιοθήκης της Αθήνας από πλευράς στεγασής.

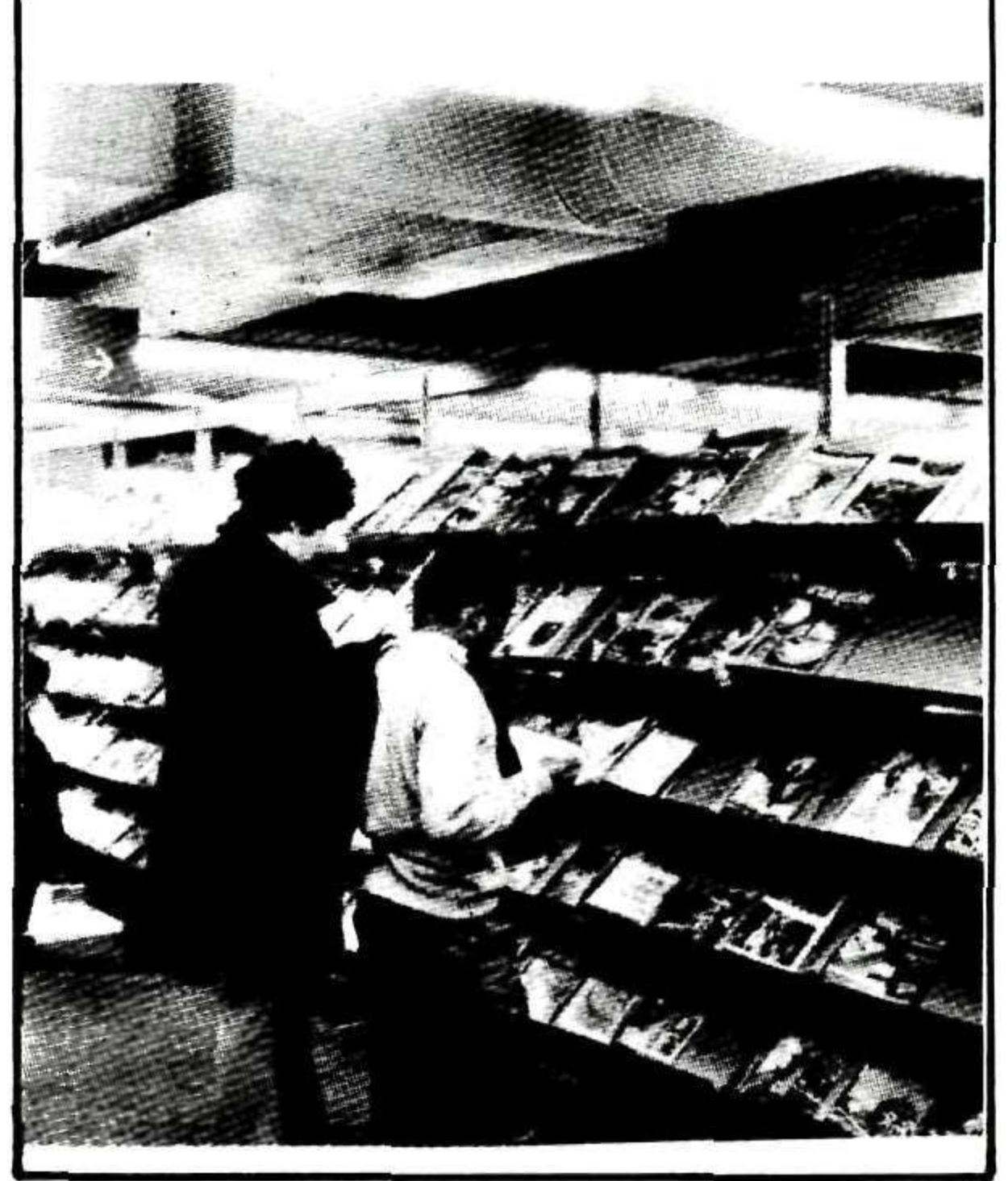
ΟΙ ΜΕΤΑΣΤΕΓΑΣΕΙΣ...

- 1874. Οι εργασίες ανέγερσης του

Δημαρχιακού Μεγάρου στην τότε πλατεία Λουδοβίκου, την μετέπειτα πλατεία Κοτζιά και σήμερα πλατεία Εθνικής Αντίστασης, έχουν τελειώσει. Έτσι ο Δήμος της Αθήνας αποκτά στέγη και η Δημοτική Βιβλιοθήκη τον δικό της χώρο. Πολλά χρόνια αργότερα και με την απόδοσή της στο κοινό, ο Δήμος της Αθήνας νοικιάζει έναν χώρο Αθηνάς και Κρατίνου γωνία, όπου μέχρι το 1970 εξυπηρετεί 250-300 αναγνώστες την ημέρα.

- 1970. Ο διορισμένος απ' την χούντα δήμαρχος Δ. Ρίτσος θεωρεί καλό να κλείσει σε ένα κλουβί που μόνο για βιβλιοθήκη δεν έκανε (Πλατεία Καραμάνου, Αθηνάς 16-18) την Δημοτική Βιβλιοθήκη. Και αρχίζει μια μεγάλη περίοδος κρίσης, που μέσα σ' ένα από τα γνωστά οικοδομήματα-κουτιά της χούντας η Δημοτική Βιβλιοθήκη δεν μπορεί να εκπληρώσει το ρόλο της.

- 1984. Αρχίζει η διαδικασία ουσιαστικής επαναλειτουργίας της βιβλιοθήκης και βέβαια απαραίτητος όρος η εξεύρεση νέου χώρου. Στην μεταστέγασή του Δημαρχιακού Μεγάρου στη Λιοσίων βρίσκεται η λύση για τη μεταστέγασή της Δημοτικής Βιβλιοθήκης της Αθήνας.

- 1986. Μετά από μετατροπές που γίνονται σε όλο το 2ο όροφο του Παλαιού Δημαρχείου η Δημοτική Βιβλιοθήκη αποκτά σύγχρονες εγκαταστάσεις και μαζί μ' αυτές ανοίγει ένα νέο κεφάλαιο στην ιστορία της, που ελπίζουμε όλοι να σηματοδοτηθεί με την ουσιαστική πολιτιστική προσφορά της, όχι μόνο για τους Αθηναίους, αλλά και σαν πρότυπο για τις άλλες Δημοτικές Βιβλιοθήκες.

Όμως η Βιβλιοθήκη δεν είναι μόνο ράφια και βιβλία, είναι και άνθρωποι. Είναι οι τόσες γενιές Αθηναίων που ενημερώθηκαν και μορφώθηκαν μέσα σ' αυτήν, είναι και οι βιβλιοθηκάριοι. Ξεχωρίζουν οι μορφές της Γαλάτειας Καζαντζάκη, που διορισμένη σαν καθαρίστρια (το έχει το έθιμο των βιβλιοθηκάρια) χρόνια υπηρέτησε σαν βιβλιοθηκάρια την βιβλιοθήκη. Ξεχωρίζει επίσης το όνομα του Στέφανου Κόλλια, εκτελεσμένου από τους Ναζί βιβλιοθηκάρια της Δημοτικής Βιβλιοθήκης.

Αξέχαστη μένει η γενναία στάση των συναδέλφων που στη διάρκεια της δικτατορίας διαφύλαξαν το «ανατρεπτικό» κατά τη χούντα υλικό της Βιβλιοθήκης. Δημοτική Βιβλιοθήκη της Αθήνας, μια βιβλιοθήκη με πλούσιο παρελθόν, που επιβάλλεται να έχει ένα δυναμικό μέλλον.